

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Historia Provinciæ Paraquariæ Societatis Jesv

Techo, Nicolas

Leodii, MDCLXXIII.

Cap. 21. Stephanus Paës Socios Tucumanix & Paraquariæ inspicit.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38528

*Ferdinandus
Menroius &
Joannes Viana
caelestibus
deliciis af-
fluit.*

bus, in primis Barsenæ expeditionibus delineandis, stylum antè non commodâstem. Illud addendum, quòd in regione tot calamitatibus obsessa, ubi humana refrigeria deerant omnia, Deus Athletis suis cælestia adeò abundanter subministravit, ut ad Provinciale suum scribentes assererent, vereri se, ne solatia illa, divinitus ad tempus immissa, præmia forent laborum ab se susceptorum cum cælestis mercedis detrimento: & addebat Joannes Viana, cumulatissimè ærumnas suas, cælitus affusus in animum deliciis, absque æterni præmii spe, videri sibi compensatas. Fructus expeditionis fuit; Lullorum pagos omnes lustrasse, residuos Ethnicos Christianis addidisse, innumeris Matrimonium legitime ineuntibus adfuisse, Neophytos omnes, ab tot annis Confessorum copiam non habentes, Quichox & Tonocotanz linguæ beneficio, expiâsse; Kakanè loquentes, per interpretem procurasse. Nec cæterorum Sociorum inferioris notæ facinora erant, per totam Tucumaniam infestissima dæmoni arma circumferentium.

CAPUT
XXI.
Stephanus
Paës Socios
Tucumanie
& Paraguarie
inspicit.

1602.

*Tucumania
Urbes resitit
Visitatori.*

*Præsertim
Tucumania
Metropolis.*

*De modo con-
tinuandarum
Missionum.*

*Socii Paraguarie revo-
cantur.*

DUM sic ferrent omnia, Stephanus Paës, vir inter nostros summis par, post inspectam cum Vicaria Generalis potestate Peruviam, in Tucumaniam penetrans, Socios hinc inde sparsos Saltam convocat: quibuscum, in conscientiarum rationibus, in commune consultat, num Societatis Instituto congruum foret, Tucumanie, Paraguarieque missionem eo modo, quo hætenus instituta fuerat, continuare: nam multi graves viri censebant perpetuas has excursions, sine recurso aliquo ad Collegia, & extra Provincialium aspectum, non esse Societati conducibiles. Quod dum agitent, fasciculi litterarum ab omnibus ferme Tucumanie urbibus missi aperiuntur, quibus Magistratus significabant, rumorem increbuisse, incredibili Ordinum omnium mœrore, Socios omnes in Peruviam ab ipso Visitatore retrahendos, rogabantque per Sacra omnia, ne tantum malum suis urbibus crearet. Sed præ cæteris, Sancti Jacobi urbs, Tucumanie caput, ut dignitate, sic Patrum desiderio, per accuratiores litteras expresso, excelluit: nam, aiebat, si Societas abiret, vereri se, ne Cælum, quasi Lotho in tutum recepto, urbem suam incendio destinaret: deviaturos se, si columna ignea, quam viæ ducem in deserta solitudine hætenus sequuti fuerant, abs se auferretur: addebant, Indorum ab Sociis baptizatorum in Fide constantiam ab unis iisdem, post Deum, pendere: si desererentur, in pristinos errores relapsuros: & alia hujusmodi multa, quibus per motus Visitator, non jam de deserenda missione, sed de modo continuandæ cum nostro Instituto congruente, donec Generalis Præpositus moneretur, actitavit; & habito Patrum consulto, sanxit, ut singulis annis Socii per Tucumaniam sparsi, in aliquam urbem convenientes, quatuor mensium spatio non interrupto, ad normam Collegiorum viverent; reliquos menses excursionibus Apostolicis dedicarent: conservatis interim domibus nostris in urbibus erectis in spem fundandæ, quod agitabatur, Provincia. Cùm verò de Paraguarie ageretur, nullo modo adduci potuit Stephanus Paës, ut Socii in ea remanerent. Nam cùm Assumptionis urbs sepringentis leucis Limâ distet, & Guairania nongentis, fieri non poterat, ut eò se Peruani Provincialis cura extenderet: congruentius itaque ipsi visum, si ea Regio, Brasiliæ obversa, Brasiliis Patribus colenda traderetur. His in hunc modum ordinatis, cum Didaco Torres, socio suo, in procuratorem Romam pro Peruana Provincia iturum electo, dimissis prius cum responsis litterarum ad urbium Magistratus Patribus, Limam, Proregis sedem, contendit. At Socii Tucumanie urbibus postliminò redditi, tantâ omnium Ordinum aggratulatione excepti sunt, quantam exprimere calamus non sufficit. Ne verò ab inspectorum arbitrio impeterum pendèrent, pleræque Civitates, litteris ad Societatis Generalem Præpositum missis, sedium perpetuitatem postulavere.

CAPUT
XXII.
Assumptio-
nis urbs
egerimè
fert Socio-
rum disces-
sum.

NON eadem erat Paraguarie facies: nam ubi Litteræ Visitatoris, Socios inde revocantis, per Assumptionis urbem divulgatæ sunt, immensum quantum omnis generis homines indoluere, Patres suos, atque unicos æternæ vitæ duces, ex insperato sibi eripi conquirentes. Alii acrius agebant, palam jactantes, malè com-

pensari